

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2001-2017
: rekonesans badawczy w piętnastolecie działalności

Author: Bogumiła Warząchowska

Citation style: Warząchowska Bogumiła. (2018). Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2001-2017 : rekonesans badawczy w piętnastolecie działalności. W: M. Kyrcer, D. Pawelec, B. Warząchowska (red.), "Biblioteki specjalistyczne Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach" (S. 243-265). Katowice : Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2001–2016 Rekonesans badawczy w piętnastolecie działalności

Wprowadzenie

W 2016 roku minęło piętnaście lat od powołania do życia Biblioteki Teologicznej zgodnie z Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Śląskiego¹. Wydarzenie to było ściśle związane z utworzeniem w 2000 roku Wydziału Teologicznego w Uniwersytecie Śląskim, któremu teologiczna księżnica służy swoim zasobem. Interdyscyplinarny zbiór jest wykorzystywany jako zaplecze naukowo-badawcze dla pracowników naukowych i dydaktycznych oraz studentów². Biblioteka Teologiczna odziedziczyła 101 335 książek (w tym 542 zbiory specjalne) oraz 153 tytuły czasopism po swojej poprzedniczce Bibliotece Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego (BWSSD) w Katowicach³. Wraz z powstaniem w 1925 roku Diecezji katowickiej, a w ślad za tym powołaniem Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego, gromadzona od lat w Seminarium kolekcja, umożliwiła wykształcenie kilkudziesięciu roczników kapłanów.

Utworzenie Biblioteki Teologicznej wiązało się z włączeniem jej w system biblioteczno-informacyjny uczelni, a co za tym idzie z możliwością udostępniania całego księgozbioru pracownikom naukowym i studentom śląskiej wszechnicy. Zgodnie z zamysłem władz uczelni i strony

¹ Zarządzenie nr 54/2001 z dnia 28 września 2001 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie powołania Biblioteki Wydziału Teologicznego. <http://bip.us.edu.pl/sites/bip.us.edu.pl/files/zarz200154.pdf> [dostęp: 11.05.2017].

² B. WARZĄCHOWSKA: *Zbiory Biblioteki Teologicznej w służbie społeczności akademickiej*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 327–339.

³ T. CZAKAŃSKI: *Biblioteka Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego*. „Gość Niedzielny” 1997, nr 50, s. 17; IDEM: *Historia Biblioteki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego (1927–2000)*. „Wiadomości Archidiecezjalne” 2000, nr 11, s. 530–540; IDEM: *Historia Biblioteki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego*. W: *Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne 1924–2004*. Red. J. KUPNY. Katowice 2004, s. 283–292.

kościelnej, przygotowano stosowne umowy, na mocy których prawowitym właścicielem zbioru kościelnego pozostaje Kuria Metropolitalna, a Uniwersytet Śląski korzysta z księgozbioru na prawach użyczenia⁴. Przejęcie Biblioteki WSSD wiązało się z przekształceniem jej dotychczasowych struktur seminaryjnych, gdzie służyła wąskiemu gronu odbiorców – klerykom i duchowieństwu archidiecezjalnemu – na potrzeby szeroko pojętego środowiska akademickiego i społeczności lokalnej⁵. Działania te łączyły się ściśle ze strukturą organizacyjną nowopowstałej placówki, w której wyodrębniono dział udostępniania, a nim czytelnię, wypożyczalnię, katalogi i magazyny oraz dział gromadzenia i opracowania z podległymi sekcjami zakupu, wymiany, darów i czasopism, a także biblioteki zakładowe – obecnie przekształcone w katedralne⁶.

Celem artykułu jest ukazanie historii i działalności jednej z największych bibliotek specjalistycznych w systemie biblioteczno-informacyjnym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Biblioteka Teologiczna w strukturze uczelni zaistniała jako najmłodsza placówka, jednak bogaty i różnorodny księgozbiór sięga początków ubiegłego stulecia dzięki czemu służy szerokiemu spektrum użytkowników.

Baza lokalowa

Teologiczna ksiąznica nie doczekała się własnego budynku, chociaż wstępne plany wskazywały na wybudowanie odrębnego gmachu. Została utworzona w części budynku Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego przy ulicy Wita Stwosza 17. Placówka rozpoczęła swoją działalność w skromnych warunkach lokalowych, dysponując powierzchnią 680 m², z ubogą infrastrukturą i niewystarczającym sprzętem komputerowym⁷. Od samego początku pomieszczenia bibliotec-

⁴ Umowa Użyczenia zawarta w dniu 1 września 2001 r. w Katowicach pomiędzy Archidiecezją Katowicką w Katowicach, a Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Aneks do umowy: Pkt nr 1: Uzupełnianie zbioru bibliotecznego książki, czasopisma oraz inne materiały zarówno w postaci drukowanej, jak i elektronicznej, potrzebne do celów badań i dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Teologicznym finansowane jest przez Archidiecezję Katowicką. Katowice 2001 (mps).

⁵ Przekształcenie BWSSD i początki działalności Biblioteki Teologicznej zostały szerzej omówione w: B. WARZACHOWSKA: *Wyrośła z dobrego drzewa*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2002, nr 3, s. 25; EADEM: *Biblioteka Teologiczna zaprasza. Czytaj na Wita Stwosza*. „Gość Niedzielny” 2002, nr 5, s. 26; EADEM: *Stara biblioteka nowego wydziału Uniwersytetu Śląskiego*. „EBIB. Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy” 2002, nr 35. <http://bib.oss.wroc.pl/2002/35/warzachowska> [dostęp: 20.01.2017].

⁶ *Działalność naukowa Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2000–2005 (stan na 30 września 2005 roku)*. Oprac. L. SZEWCZYK. Katowice 2005, s. 203–204.

⁷ B. WARZACHOWSKA: *Działalność Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”* 2006, nr 2, s. 338 (438–445).

ne były sukcesywnie remontowane, a księgozbiór na czas prac modernizacyjnych przenoszony do użyczonych przez seminarium sal wykładowych⁸. Po trwającym przez wiele lat remoncie, Biblioteka stała się placówką nowoczesną, zyskała dodatkowe pomieszczenia i częściowo nowe wyposażenie.

Obecnie księżnica zajmuje trzy kondygnacje o powierzchni 1 435 m², z czego 498 m² przypada na dział udostępniania (czytelnia i wypożyczalnia), kolejne 120 m² przeznaczono na działy gromadzenia i opracowania, następnie 438 m² na magazyny biblioteczne, a pozostałe powierzchnie zajmują: klatka schodowa, korytarze, szatnia, pomieszczenia gospodarcze i serwerownia.

Znaczącym atutem Biblioteki, zwłaszcza czytelni jest duża przestrzeń, estetyczne wyposażenie i sporo naturalnego światła, co daje szczególny komfort pracy zarówno czytelnikom, jak i bibliotekarzom. Warto podkreślić, że Biblioteka jest przystosowana do korzystania ze zbiorów przez osoby z niepełnosprawnością ruchu, a także wyposażona w odpowiedni sprzęt dla użytkowników słabo słyszących i niedowidzących.

Należy zaznaczyć, że docelowo we wszystkich magazynach planowano regały przesuwne, jednak brak wystarczających środków finansowych spowodował, że z ośmiu pomieszczeń przeznaczonych na magazyny, tylko w dwóch zainstalowano nowoczesne regały kompaktowe. Warto nadmienić, że w tak prężnie rozwijającej się placówce, do której każdego roku przekazywane są bieżące dary⁹ książek i czasopism – zwłaszcza duże kolekcje¹⁰ – konieczne jest doposażenie magazynów, w nowoczesne, ekonomiczne i funkcjonalne regały przesuwne. Nie da się ukryć, że brak takiego wyposażenia spowoduje w perspektywie najbliższych lat stopniowe, ale szybkie zapełnianie tradycyjnych regałów zbiorami, a w konsekwencji ograniczy miejsce na kolejne wpływy.

⁸ Należy zaznaczyć, że w ciągu trwającego bez mała piętnastu lat remontu (z małymi przerwami) czytelnia i wypożyczalnia były przenoszone siedem razy, pozostałe agendy gromadzenia i opracowania cztery razy, a magazyny trzy razy. Warto przy tym podkreślić, że mimo trwającego remontu agendy udostępniania były czynne codziennie – łącznie z przerwą semestralną i wakacjami – dostosowane do potrzeb środowiska akademickiego.

⁹ B. WARZĄCHOWSKA: *Dary w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Archiwa. Biblioteki Muzea Kościelne” t. 89, 2008, s. 397–406; G. ŁĄCKA: *Dary w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w aspekcie ochrony dziedzictwa narodowego*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2011 (32–33), nr 1/2, s. 72–92.

¹⁰ W ciągu 15 lat do Biblioteki Teologicznej przekazano kolekcje książek i czasopism śląskich kapłanów, m.in.: bp. Stefana Cichego – liturgisty, abp. Szczepana Wesołego – duszpasterza Polonii, ks. dra Jerzego Pawlika – historyka duszpasterza harcerzy, ks. prof. Wincentego Myszoza – patrolologa, ks. prof. Remigiusza Sobańskiego – prawnika kanonisty, ks. prof. Józefa Krętosza – historyka, ks. prof. Józefa Kozyry – biblisty, ks. dr. Stanisława Puchały – wieloletniego duszpasterza akademickiego.

Gromadzenie i opracowanie

W strefie niedostępnej dla czytelników znajdują się działy gromadzenia i opracowania, w których ze względu na specyfikę biblioteki specjalistycznej czynności biblioteczne wykonywane są zadaniowo. Tradycyjny podział obowiązków wynikający z zaangażowania w sekcji zakupu, wymiany i darów, wpisuje się w pracę zespołową działu udostępniania, gdzie wymagana jest duża elastyczność i wzajemna współpraca.

Zakup prowadzony jest z dwóch źródeł finansowania: Kurii Metropolitalnej¹¹ i Uniwersytetu Śląskiego¹², co sprawia, że prowadzone są odrębne księgi akcesyjne, inwentarzowe, a także oddzielna rejestracja faktur i rachunków¹³. Zamawianie literatury odbywa się najczęściej drogą elektroniczną i wymaga ścisłej współpracy z pracownikami naukowymi i doktorantami, z jednocześnie uwzględnieniem programów badawczych w poszczególnych katedrach. Prowadzona regularnie wymiana międzybiblioteczna z 84 instytucjami polskimi¹⁴ i 24 zagranicznymi¹⁵ zmusza do współpracy z sekcją zakupu i zapewnia znaczne wpływy nowości drogą wymiany z partnerskich bibliotek. Z kolei licznie napływające dary znakomicie uzupełniają księgozbiór, jednak wymagają one selekcji i preselekcji¹⁶, a wyselekcjonowane książki częściowo włączane są do zasobu lub przeznaczone na dublety i druki zbędne¹⁷.

Na przestrzeni lat sposób opracowania dokumentów w Bibliotece Teologicznej podlegał zmianom, poczynając od tradycyjnie drukowanych kart katalogowych, poprzez usprawnienie prac bi-

¹¹ E. LUBOJAŃSKA: *Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów w Bibliotece Teologicznej ze środków Kurii Metropolitalnej w Katowicach*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2010, nr 1/2, s. 30–49.

¹² E. LUBOJAŃSKA: *Zakup literatury naukowej ze środków własnych i projektów badawczych (grantów) Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 119–131.

¹³ A. MUC: *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. Aspekt finansowy*. „Forum Bibliotek Medycznych” 2013, nr 2, s. 377–391; EADEM: *Zakup książek przez Bibliotekę Teologiczną Uniwersytetu Śląskiego*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 88, 2007, s. 133–144.

¹⁴ E. OLSZOWY: *Wymiana krajowa w Bibliotece teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 82, 2004, s. 177–186.

¹⁵ E. OLSZOWY: *Wymiana zagraniczna w Bibliotece Teologicznej*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 132–142.

¹⁶ B. WARZĄCHOWSKA: *Selekcja i preselekcja zbiorów w bibliotece naukowej na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2006, nr 1/2, s. 104–114.

¹⁷ A. JUREK: *Współpraca bibliotek kościelnych w przekazywaniu dubletów i druków zbędnych. Wykorzystanie nowoczesnych form zarządzania zbiorami*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2010, nr 1/2, s. 140–149.

biotecno-bibliograficznych, dzięki komputeryzacji¹⁸, aż po zintegrowany system bibliotecno-informacyjny uczelni.

Od 2001 roku zbiory biblioteczne opracowywane były w systemie elektronicznym MAK, tak jak w większości bibliotek kościelnych zrzeszonych w Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides”. Dopiero utworzenie w 2012 roku Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINiBA) dało możliwość dołączenia Biblioteki Teologicznej do systemu komputerowego PROLIB, gdzie systematycznie prowadzona jest retrokonwersja katalogów z teologicznej księżnicy¹⁹. Od 2013 roku Biblioteka Teologiczna współuczestniczy w sposób czynny w tworzenie opisów w katalogu NUKAT. Wspólny katalog jest szeroko dostępnym źródłem informacji o zasobach w całym systemie bibliotecno-informacyjnym uczelni, dlatego czynione są starania, aby informacja o zbiorach Biblioteki Teologicznej była kompletna i wyczerpująca, dzięki czemu wiele osób może korzystać ze zgromadzonej tu literatury. Warto zaznaczyć, że na podstawie *Sprawozdania z działalności Biblioteki Teologicznej za rok 2016*, stan księgozbioru wynosił: 156 906 woluminów, z czego 153 101 przypada na własność Kurii Metropolitalnej, a 3 805 jest własnością Uniwersytetu Śląskiego.

Dział udostępniania

Wizytówką każdej biblioteki jest dział udostępniania, miejsce spotkania uczonych, badaczy, dydaktyków i studentów w otoczeniu kompletnej najnowszej i archiwalnej literatury. W Bibliotece Teologicznej tym obszarem jest wypożyczalnia i czytelnia z wyodrębnioną częścią dla książek i czasopism. Wszystkie dokumenty przechowywane w czytelni są w wolnym dostępie, w liczbie 5 207 woluminów, co daje możliwość szerokiego i nieograniczonego dojścia do literatury. W części księgozbioru podręcznego znajduje się warsztat informacyjny w postaci encyklopedii, słowników, bibliografii i informatorów, a także podstawowy zbiór dokumentów niezbędny do pracy dydaktycznej studentów. Księgozbiór zgromadzony w czytelni ustawiony jest w 28 działach²⁰. Szczególne miejsce zajmują tu serie wydawnicze macierzystego Wydziału oraz innych

¹⁸ A. JUREK: *Komputeryzacja Biblioteki Teologicznej: stan obecny i perspektywy rozwoju*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 103–110.

¹⁹ B. KOŁODZIEJ, G. ŁĄCKA: *Wdrożenie systemu komputerowego PROLIB w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zarys problematyki*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2015, nr 1, s. 169–178.

²⁰ Podstawowe działy w Czytelni Ogólnej: Historia, Historia Kościoła, Homiletyka, Katechetyka, Teologia Pastoralna, Teologia Fundamentalna, Teologia Dogmatyczna, Teologia Moralna, Teologia Ascetyczno-mistyczna, Teologia Chrześcijańska, Misjologia, Ekumenizm, Liturgika, Bibliistyka, Prawo, Katolicka Nauka Społeczna, Patrologia, Dokumenty Kościoła, Religioznawstwo, Sztuka, Muzyka, Silesiaca, Pedagogika, Psychologia, Socjologia, Filozofia, Kościół w PRL, Nauki o Rodzinie.

Wydziałów Teologicznych w Polsce, a także najbardziej poczytne publikacji seryjne wydawane w krajowych ośrodkach myśli teologicznej. Literatura do badań naukowych, zakupiona głównie z funduszy uniwersyteckich w ramach badań statutowych i grantów zlokalizowana jest w bibliotekach katedralnych²¹. Księgozbiory bibliotek katedralnych mają charakter ruchomy, gdyż służą do aktualnie prowadzonych programów badawczych. Po zakończeniu programu książki przekazywane są do czytelnii lub magazynu, gdzie mogą służyć szerszej społeczności akademickiej.

W części przeznaczonej na czasopisma gromadzone są bieżące naukowe periodyki polskie i zagraniczne (z pięcioletnią karencją) oraz pisma popularno-informacyjne przybliżające bieżące zagadnienia społeczno-religijne i kulturalne regionu i kraju²². Łącznie w bieżącym wpływie jest 429 tytułów z czego na prenumeratę i zakup przypada 108 tytułów, na wymianę 165 tytułów a na dary 156 tytułów. Dla usprawnienia obsługi czytelników, wybrane tytuły czasopism, zwłaszcza te szczególnie poczytne, gromadzone są w całych kompletach w czytelnii. Ponadto w czytelnii do dyspozycji użytkowników są komputery, drukarki, skanery i kserograf, a także istnieje możliwość podłączenia własnego sprzętu.

Z kolei w wypożyczalni przygotowane są stanowiska do obsługi czytelników i do korzystania z katalogów elektronicznych. Dla zainteresowanych poszukiwaniem publikacji w tradycyjnych katalogach, znajdują się trzy typy katalogów kartkowych: alfabetyczny, rzeczowy i alfabetyczno-systematyczny dla księgozbioru diecezjalnego, obecnie nie uzupełniane. Katalogi te mają przede wszystkim wartość historyczną ze względu na liczne adnotacje, zapiski, objaśnienia i dopowiedzenia wprowadzane przez bibliotekarzy na przestrzeni lat na kartach katalogowych. Dla badaczy preferujących poszukiwania w tradycyjnych katalogach kartkowych, stanowią nadal niezbędne źródło informacji o archiwalnych zbiorach Biblioteki Teologicznej.

Ponadto wypożyczalnia pełni również funkcję informatorium, gdzie czytelnicy mogą uzyskać informacje biblioteczo-bibliograficzne, dokumentacyjne i rzeczowe. Oprócz tego mają możliwość zapoznać się z nowościami książek i czasopism, które w ostatnim czasie wpłynęły do biblioteki i zostały umieszczone w gablotach wystawienniczych. Należy podkreślić, że dzięki dobrze zaopatrzonej bibliotece i odpowiedniej informacji o zbiorach, zwłaszcza publikacjach zagranicznych, realizowane są również wypożyczenia międzybiblioteczne bezpośrednio z bibliotekami kościelnymi, bądź za pośrednictwem centralnej wypożyczalni międzybibliotecznej w CINIb-ie.

²¹ E. LUBOJAŃSKA: *Zakup literatury naukowej ze środków własnych i projektów badawczych (grantów)* Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne...*, s. 119–131.

²² J. PAŹDZIERNIOK: *Gromadzenie czasopism w zbiorach Biblioteki Teologicznej*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne...*, s. 111–118.

Dopełnieniem działu udostępniania są zbiory specjalne zgromadzone w odpowiednio zabezpieczonym pomieszczeniu, w którym przechowywane są starodruki i cimelia, oraz wyselekcjonowane z całego zasobu druki dziewiętnastowieczne. Ta część zbiorów podlega specjalnej ochronie, dlatego dostęp do nich mają tylko uprawnieni pracownicy biblioteki, a czytelnicy mogą korzystać z tych dokumentów prezencyjnie²³.

Odrębną pracownię zajmuje literatura patrystyczno-historyczna²⁴, utworzona z kolekcji podarowanej przez ks. prof. Wincentego Myszora²⁵ – uczonego patrologa, historyka i teologa, pierwszego dziekana Wydziału Teologicznego. Uzupełnieniem tej spuścizny jest zbiór literatury źródłowej z serii „Corpus Christianorum”, reprezentowany w bibliotece przez cztery obszerne serie: „Corpus Christianorum – Continuatio Mediaevalis”, „Corpus Christianorum – Series Latina”, „Corpus Christianorum – Series Graeca”, „Corpus Christianorum – Series Apocryphorum”²⁶. Biblioteka Teologiczna kontynuuje patrystyczne tradycje zapoczątkowane w okresie międzywojennym przez ówczesnego biskupa katowickiego Arkadiusza Mariana Lisieckiego, znanego uczonego i teologa, twórcę WŚSD, a w nim biblioteki seminaryjnej. Pracownię uzupełniają dwie obszerne serie źródłowych dokumentów: „Fontes Christiani”²⁷ i „Sources Chretiennes”²⁸.

²³ W. PAWŁOWICZ: *Wśród starodrukowych edycji Biblii w zbiorach Biblioteki Teologicznej w Katowicach*. (Cz. 1). „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2012, nr 2 (35), s. 135–147.

²⁴ M. SZTUKA: *Jedyne takie zbiory w Polsce*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2017, nr 10 (250), s. 20; A. MUC: *Otwarcie Pracowni Patrystycznej w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy” 2017, nr 1 (47), s. 158–162; A. SOWIŃSKA: *Apokalipsa (nie)dokończona*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2017, nr 1 (251), s. 20.

²⁵ A. MUC: *Dar księdza prof. Wincentego Myszora dla Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” t. 1, 2013, s. 208–215; B. WARZĄCHOWSKA: *Księgozbiory śląskich kapłanów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Z życia książki. Ochrona i konserwacja zbiorów bibliotecznych oraz konteksty. Prace dedykowane Profesorowi Leonardowi Ogiermanowi*. Pod red. A. TOKARSKIEJ. Katowice 2016, s. 292–299.

²⁶ B. WARZĄCHOWSKA: *Corpus Christianorum w zbiorach Biblioteki Teologicznej*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne...* s. 153.

²⁷ „Fontes Christiani” (źródła chrześcijańskie) to seria zawierająca chrześcijańskie teksty źródłowe z antyku i średniowiecza. Teksty są dwujęzyczne, opublikowane w oryginale i w tłumaczeniu niemieckim. Seria ukazuje się od 1990 roku. „Fontes Christiani” 2017. https://pl.wikipedia.org/wiki/Fontes_Christiani [dostęp: 9.03.2017].

²⁸ „Sources chrétiennes” (z fran. Źródła chrześcijańskie) – seria wydawnicza, w ramach której publikowane są wydania krytyczne starożytnych tekstów patrystycznych greckich i łacińskich wraz z przekładem francuskim. Teksty syryjskie wydawane są jedynie w przekładzie. Zbiór zapoczątkowany został w Lyonie w 1943 przez jezuitów: „Sources chretiennes” 2017. https://pl.wikipedia.org/wiki/Sources_chr%C3%A9tiennes [dostęp: 24.02.2017].

Kolekcję zabezpieczoną stanowi również księgozbiór abpa Szczepana Wesołego²⁹ z historyczną, polonijną i emigracyjną literaturą. Szczególną wartością tego daru są wpisy i dedykacje rękopiśmienne w ponad 500 publikacjach³⁰. Arcybiskup przyczynił się także do przekazania z Rzymu do Biblioteki Teologicznej w początkach tworzącego się Wydziału Teologicznego, obszernego zbioru literatury historyczno-kanonistycznej ks. Stanisława Janasika³¹, audytora rotury rzymskiej. Znacomitem uzupełnieniem literatury prawniczej i teologicznej jest spuścizna ks. prof. Remigiusza Sobańskiego³², światowej sławy kanonisty, historyka i teologa. Z kolei dar ks. prof. Józefa Krętosza³³, teologa, historyka i badacza kresów wschodnich, poszerzył zasób teologicznej księżnicy o literaturę historyczną, kresową, głównie z obszaru Ukrainy. Dużym zainteresowaniem wśród studentów, zwłaszcza teologii pastoralnej, cieszy się kolekcja bpa Stefana Cichego³⁴, wieloletniego rektora WSSD, liturgisty i pastoralisty oraz dar abpa Damiana Zimonia, Wielkiego Kanclerza Wydziału Teologicznego, z literaturą teologiczną, historyczną, w głównej mierze duży zbiór silesiaków.

Biblioteka Teologiczna służy swoim zasobem przede wszystkim pracownikom naukowym i studentom macierzystego wydziału w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na takich kierunkach jak: Teologia Patrystyczna, Teologia Ogólna i Nauczycielska, Nauki o Rodzinie, studiów podyplomowych oraz studiów doktoranckich. Ponadto, czytelnikami teologicznej księżnicy są pracownicy naukowcy i studenci śląskiego środowiska akademickiego, a także księża i siostry zakonne z archidiecezji katowickiej studiujące w wielu ośrodkach naukowych w Polsce i zagranicą.

²⁹ B. KOŁODZIEJ: *Kolekcja arcybiskupa Szczepana Wesołego – dar dla zbioru kościelnego Biblioteki Teologicznej*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 143–147.

³⁰ E. OLSZOWY: *Dedykacje rękopiśmienne w księgozbiorku arcybiskupa Szczepana Wesołego w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. Rekonesans badawczy*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2012, nr 1, s. 29–84.

³¹ B. WARZĄCHOWSKA: *Kolekcja książek księdza Stanisława Janasika w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2010, z. 2, s. 354–367.

³² B. KOŁODZIEJ: *Spuścizna naukowa księdza Remigiusza Sobańskiego w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” t. 46, 2013, z. 1, s. 202–207.

³³ B. WARZĄCHOWSKA: *Literatura kresowa w kolekcji księdza profesora Józefa Krętosza w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Kultura książki i informacji. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Elżbiecie Gondek*. Red. A. PULIKOWSKI. Katowice 2017, s. 295–308.

³⁴ B. WARZĄCHOWSKA: *Dar biskupa Stefana Cichego w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Gratias agamus Domino Deo nostro. Księga honorowa dedykowana księdzu Jerzemu Palińskiemu Rektorowi Wyższego Seminarium Duchownego w Katowicach w latach 2006–2013*. Red. M. PANEK, J. WILK. Katowice 2014, s. 289–297.

Działalność naukowa i popularyzatorska

Mając tak bogaty księgozbiór i szerokie możliwości dostępu do źródeł elektronicznych nie sposób nie włączyć się w prace badawcze. Bibliotekarze zatrudnieni w Bibliotece Teologicznej z dużym zaangażowaniem uczestniczą w procesie utrwalającym dorobek uczelni, dokumentując działalności naukową, dydaktyczną, usługową i sprawozdawczą Biblioteki. Każdego roku publikują na łamach ogólnopolskich i lokalnych czasopism naukowych oraz w pismach popularyzatorskich, artykuły, komunikaty, rozprawy, recenzje, omówienia i sprawozdania. Łącznie opublikowano 274 teksty, a ich opisy bibliograficzne znajdują się na stronie Biblioteki Teologicznej w zakładce *Publikacje pracowników* <http://www.bt.us.edu.pl/> oraz na stronie CINIb-y w zakładce *Bibliografia Dorobku Naukowego Pracowników Uniwersytetu Śląskiego* http://www.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=668%3Abibliografia-bibliografii-polskich-1971-1985&catid=15%3Abazy-danych&Itemid=36&lang=pl.

Znaczna część opublikowanego materiału znalazła się przede wszystkim w czasopismach bibliologicznych, takich jak.: „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, „Bibliotheka Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, „Bibliotekarz”, „Przegląd Biblioteczny”, „Nowa Biblioteka”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej”, „EBIB. Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy” oraz w periodykach historyczno-teologicznych m.in.: „Nasza Przyszłość”, „Sobótka”, „Studia i Materiały z Dziejów Śląska”, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, a także w pismach lokalnych takich jak: „Gazeta Uniwersytecka”, „Gość Niedzielny”. Ponadto wydano prace autorskie i współtworzone pod redakcją oraz zamieszczano artykuły w pracach zbiorowych i księgach jubileuszowych, a także w materiałach pokonferencyjnych. Bibliotekarze angażują się również w opracowanie haseł osobowych i rzeczowych oraz w prace redakcyjne encyklopedii i słowników

Pracownicy biblioteki swoją aktywność naukową zaznaczają, także poprzez uczestnictwo w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach z referatem, komunikatem lub udziałem w panelu dyskusyjnym. Często sami organizują konferencje, sympozja lub włączają się do współorganizowania forów³⁵, warsztatów i promocji książek³⁶. Każdorazowy udział bibliotekarzy w konferencji równoznaczny jest z przygotowaniem sprawozdania z przebiegu obrad, które opublikowane zostaje w czasopiśmie fachowym.

³⁵ Aktywny udział w organizowaniu lub współorganizowaniu forów z ramienia SBP Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych Okręgu Śląskiego oraz z Federacją Bibliotek Kościelnych „Fides”.

³⁶ Podczas konferencji zorganizowanej na Wydziale Teologicznym, której współorganizatorem była Biblioteka Teologiczna odbyła się promocja książki *Duszpasterstwo Bibliotekarzy w służbie człowiekowi i książki*. Katowice 2016.

Warto podkreślić, że w ostatnim czasie pracownicy biblioteki angażują się w wyjazdy szkoleniowe w ramach programu Erasmus+. Biorą udział już w czwartej jego edycji. Warunkiem uczestnictwa jest opracowanie indywidualnego programu szkoleniowego zaakceptowanego przez uczelnię partnerską. Wyjazdy szkoleniowe do zagranicznych bibliotek naukowych dają okazję do nawiązania współpracy międzybibliotecznej, a także do promowania własnej księżnicy poprzez przygotowane i przedstawione prezentacje o bibliotece i jej zbiorach. Każdy uczestnik programu Erasmus+ po odbytych szkoleniu zobowiązany jest do opracowania sprawozdania z przebiegu szkolenia i przesłania do druku w periodyku bibliotecznym.

Działalność dydaktyczna

Dydaktyka biblioteczna wpisuje się w program studiów stacjonarnych i niestacjonarnym Wydziału Teologicznego. Studenci rozpoczynający naukę na kierunkach Teologia Pastoralna, Teologia Ogólna i Nauczycielska oraz Nauki o Rodzinie, pierwsze kroki kierują do Biblioteki Teologicznej na zajęcia z *Przysposobienia Bibliotecznego*³⁷. Przygotowany program składa się z wykładu i ćwiczeń, czyli części teoretycznej i praktycznej. Po odbytych szkoleniach studenci samodzielnie docierają do potrzebnej literatury oraz zyskują ogólną wiedzę o zbiorze biblioteki macierzystego wydziału, a także o systemie biblioteczno-informacyjnym uczelni i o innych bibliotekach lokalnych. Wielu studentów odwiedzających w toku studiów bibliotekę, zwłaszcza z innych wydziałów i kierunków, korzysta z indywidualnych szkoleń pracowników biblioteki. Ponadto Biblioteka Teologiczna ma przygotowaną ofertę dydaktyczną dla studentów piszących prace licencjackie, magisterskie, licencjatu kanonicznego oraz dysertacje doktorskie³⁸. Szkolenia dla wszystkich poziomów studiów przeprowadzane są w czytelni po uprzednim zgłoszeniu grupy seminaryjnej przez prowadzącego zajęcia lub na prośbę samych studentów.

Dużym zainteresowaniem cieszą się indywidualne szkolenia użytkowników przeprowadzane w czytelni, wypożyczalni i w katalogu. Wielu studentów zwraca się o pomoc w wyborze tematu pracy licencjackiej lub magisterskiej oczekując równocześnie na wskazanie odpowiedniej literatury. Głównym celem współpracy z czytelnikiem jest ukierunkowanie w przeszukiwaniu katalogu komputerowego i kartkowego, a także pomoc w posługiwaniu się indeksami i zachęta do przeglądania baz danych. Część zajęć dydaktycznych przeznaczona jest na poprawne sporządzanie przypisów i opracowanie bibliografii załącznikowej.

³⁷ B. WARZĄCHOWSKA: *Działalność Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2006. nr 2, s. 443–444.

³⁸ E. LUBOJAŃSKA, E. OLSZOWY: *Szkolenia użytkowników w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2014, nr 2, s. 89–102.

W przypadku braku danego tytułu książki lub czasopisma w Bibliotece Teologicznej, bibliotekarze wskazują możliwości zamawiania literatury polskiej i zagranicznej poprzez wypożyczalnię międzybiblioteczną. Przyjazne nastawienie do studentów i otwarcie na ich potrzeby sprawia, że w wielu pracach dyplomowych wpisane są podziękowania dla pracowników biblioteki za wszelką pomoc i wskazówki podczas pisania prac.

Inną formą działalności dydaktycznej jest współpraca z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w zakresie praktyk studentów pierwszego i drugiego stopnia³⁹. Praktyki te odbywają się równolegle do zajęć dydaktycznych w ciągu semestru lub skomasowane są w okresie wakacyjnym. Z racji bliskiej lokalizacji BT i Instytutu Bibliotekoznawstwa, w murach teologicznej ksiąźnicy odbywają się zajęcia dydaktyczne ukierunkowane na szkolenia przywarsztatowe lub na poznanie specyfiki procesów bibliotecznych szkoły wyższej. Ten typ zajęć cieszy się dużym zainteresowaniem wśród studentów, ze względu na możliwość łączenia wiedzy teoretycznej z czynnościami praktycznymi pracy bibliotecznej.

Dydaktyka w Bibliotece Teologicznej nie ogranicza się tylko do studentów. W szkoleniach brali również udział pracownicy śląskich bibliotek naukowych ubiegający się o kolejne stopnie awansu zawodowego. Wyróżnieniem dla biblioteki są także wizyty bibliotekarzy, odbywających szkolenia w ramach programu ERASMUS+ z partnerskich bibliotek zagranicznych⁴⁰. Również bibliotekarze z teologicznej ksiąźnicy uczestniczą w szkoleniach w bibliotekach zagranicznych.

Współpraca z otoczeniem

Biblioteka Teologiczna jest otwarta na współpracę z wieloma instytucjami ogólnopolskimi i lokalnymi⁴¹. Przedstawiciel Biblioteki należy do Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides”, którą tworzą kościelne biblioteki szkół wyższych, biblioteki wydziałów teologicznych, biblioteki instytutów naukowych, biblioteki klasztorne i zgromadzeń zakonnych, biblioteki diecezjalne i parafialne oraz biblioteki szkół katolickich⁴². Reprezentanci bibliotek członkowskich z 84 instytucji spo-

³⁹ B. WARĄCHOWSKA: *Praktyki zawodowe studentów Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. W: *Biblioteki i ośrodki informacji – zbiory, pracownicy, użytkownicy*. Katowice 2010, s. 236–248.

⁴⁰ W październiku 2016 roku wizyta pracownika z Biblioteki Wydziału Teologicznego w Koszycach, a w czerwcu 2017 roku wizyta trzech pracowników z Biblioteki Głównej Kościelnego Uniwersytetu w Rużomberku.

⁴¹ B. WARĄCHOWSKA: *Formy współpracy Biblioteki Teologicznej w środowisku lokalnym*. „Fides Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2005, nr 1/2, s. 24–36.

⁴² G. ŁĄCKA: *Współpraca Biblioteki Teologicznej z Federacją Bibliotek Kościelnych Fides*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 93–102;

tykają się raz w roku na Walnym Zgromadzeniu, gdzie zgodnie ze Statutem omawiają współpracę w zakresie komputeryzacji bibliotek, wymiany międzybibliotecznej, centralnego katalogu bibliotecznego, biblioteki cyfrowej oraz Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych⁴³.

Warto podkreślić, że Biblioteka Teologiczna w 2007 roku była gospodarzem i organizatorem trzynastego Walnego Zgromadzenia Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides”⁴⁴, na którym oprócz obrad plenarnych była przygotowana konferencja dla środowiska bibliotekarzy bibliotek szkół wyższych, nauczycieli akademickich i studentów Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej⁴⁵. Należy wspomnieć, że od dziesięciu lat w składzie Zarządu Federacji jest przedstawiciel Biblioteki Teologicznej⁴⁶. Dzięki współpracy Federacji z Europejskim Stowarzyszeniem Bibliotek Teologicznych BETH, biblioteki członkowskie, w tym Biblioteka Teologiczna, pozyskały cenne dary książek teologicznych oraz znaczny upust cenowy za dostęp do bazy ATLA dla utworzonego konsorcjum. W ramach Federacji wydawane jest ogólnopolskie czasopismo „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, w którym bibliotekarze teologicznej księżnicy publikują artykuły, komunikaty, recenzja i sprawozdania⁴⁷, a także wchodzi w skład zespołu redakcyjnego⁴⁸.

Pracownicy Biblioteki Teologicznej z dużym zaangażowaniem realizują zadania związane z pracą na rzecz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy ZO SBP w Katowicach⁴⁹. Angażują się w organizowanie konferencji, sympozjów, forów i warsztatów, a także przygotowują sprawozdania z przebiegu obrad. Ponadto, włączają się w pracę redakcji

B. WARZĄCHOWSKA: *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES w przeddzień jubileuszu 25-lecia*. „Bibliotheca Nostra” 2014, nr 2, s. 73–89.

⁴³ A. MUC: *Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych jako źródło do badań historyczno-teologicznych*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 109, 2018, s. 299–314.

⁴⁴ B. WARZĄCHOWSKA: *Federacja Bibliotek Kościelnych Fides w Katowicach*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2007, nr 3, 21.

⁴⁵ B. WARZĄCHOWSKA: *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES (Katowice)*. „Śląskie. Studia Historyczno-Teologiczne” 2009, z. 1, s. 279–281.

⁴⁶ Od 2007 roku w Zarządzie Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides” jest B. Warząchowska, która pełni kolejną kadencję funkcję zastępcy przewodniczącego.

⁴⁷ Pracownicy Biblioteki Teologicznej regularnie publikują w periodyku Federacji.

⁴⁸ Od 2009 roku do 2011 roku B. Warząchowska pełniła rolę sekretarza redakcji, a od 2012 roku jest redaktorem naczelnym. Od 2014 roku Ewa Olszowy (obecnie Ewa Sąsiadek) odpowiada za tłumaczenia abstraktów, słów kluczowych i spisu treści w języku angielskim, a także jest odpowiedzialna za wersję angielską strony internetowej pisma.

⁴⁹ B. Warząchowska jest sekretarzem Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach, a A. Muc jest członkiem Sekcji.

periodyku „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”⁵⁰, współwydawanego przez Sekcję, a także publikują na jego łamach⁵¹.

Ważnym zaangażowaniem jest także udział w spotkaniach lokalnych i ogólnopolskich pielgrzymkach w ramach Duszpasterstwa Bibliotekarzy, gdzie integrują środowisko biblioteczne i teologiczne. Zwieńczeniem tych aktywności było wydanie publikacji *Duszpasterstwo Bibliotekarzy w służbie człowieka i książki*⁵², na łamach której pokazano współpracę bibliotekarzy z różnych typów bibliotek na forum lokalnym i ogólnopolskim.

Promocja zbiorów

Strona Internetowa Biblioteki Teologicznej jest doskonałym narzędziem promocji jej zasobów, usług i działalności. Wykorzystywanie nowoczesnych technologii i narzędzi w znaczny sposób wpływa na pozytywny wizerunek placówki. Strona WWW Biblioteki została uruchomiona po raz pierwszy w 2003 roku, a od 2010 roku rozbudowana i zmodyfikowana w oparciu o CMS (Content Management System) Joomla⁵³. Pracownicy dokładają wszelkich starań aby zapewnić użytkownikom zdalny dostęp do zasobów oraz wszelkiego rodzaju informacji na temat lokalizacji, zbiorów i działalności biblioteki⁵⁴. Witryna księżnicy teologicznej przede wszystkim pełni funkcję wizytówki biblioteki w sieci, gdzie coraz częściej użytkownicy rozpoczynają poszukiwania informacji na interesujące ich tematy.

Tworząc stronę Biblioteki, wzięto pod uwagę użyteczność, aktualność i staranność wykonania. Zadbano przede wszystkim o to, aby znalazły się tutaj niezbędne, a konieczne informacje takie jak: dane adresowe, godziny dostępności dla użytkowników, katalog elektroniczny, podstawowe informacje o bibliotece i jej strukturze, regulamin korzystania ze zbiorów (czytelni i wypożyczalni), informacja o zbiorach i profilu biblioteki, informacje o nowościach, wykaz bieżących czasopism oraz linki do innych serwisów i stron WWW. Taka forma promocji biblioteki jest niezwykle skuteczna, ponieważ użytkownicy mają dostęp do prowadzonych usług, bez ograniczeń czasu-

⁵⁰ Od 2009 roku B. Warząchowska i Agata Muc są członkami redakcji i redaktorami tematycznymi wybranych zeszytów.

⁵¹ Pracownicy Biblioteki Teologicznej regularnie publikują w czasopiśmie „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”.

⁵² *Duszpasterstwo Bibliotekarzy w służbie człowieka i książki*. Pod red. J. MALICKIEGO, H. OLSZARA, B. WARZĄCHOWSKIEJ. Katowice 2015.

⁵³ E. OLSZOWY: *Strona WWW jako element systemu informacji o usługach czytelników na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Nowa Biblioteka” 2014, nr 2 (15), s. 148.

⁵⁴ E. LUBOJAŃSKA: *Promocja książki na stronach internetowych bibliotek wydziałów teologicznych oraz uczelni katolickich w Polsce*. „Nowa Biblioteka” 2015, nr 3, s. 99–115.

wych i lokalowych, o czym świadczą bieżące zamówienia indywidualne czytelników oraz zamówienia z wypożyczalni międzybibliotecznej z wielu bibliotek w kraju i poza jej granicami.

Dobłą okazją do promowania własnych zbiorów, a także do prezentowania dorobku naukowego pracowników macierzystego wydziału jest działalność wystawiennicza⁵⁵. Wystawy przygotowywane są jako istotny element dopełniający konferencje, sympozja, jubileusze oraz inne okolicznościowe wydarzenia i uroczystości odbywające się na Wydziale Teologicznym⁵⁶. Na szczególne wyróżnienie zasługują wystawy dorobku naukowego doktorów honoris causa, których promocja miała miejsce w budynku Wydziału Teologicznego. Wśród uhonorowanych osobistości znaleźli się m.in.: Wojciech Kilar⁵⁷, Damian Zimoń⁵⁸, Szczepan Wesoły⁵⁹, dla których przygotowano obszerne ekspozycje ich szeroko pojętej twórczości. Większość eksponowanych materiałów pochodzi ze zbiorów Biblioteki Teologicznej, jednak w szczególnych przypadkach materiały wypożyczane są z Archiwum Archidiecezjalnego, Redakcji „Gościa Niedzielnego” lub innych ośrodków nauki i kultury regionu, a także od osób prywatnych. W ciągu piętnastu lat przygotowano 75 wystaw, które w znacznej części zostały omówione na łamach lokalnych i ogólnopolskich periodyków specjalistycznych oraz zaprezentowane na stronie Biblioteki Teologicznej pod adresem: http://www.bt.us.edu.pl/index.php?option=com_phocagallery&view=categories&Itemid=216.

Pracownicy Biblioteki Teologicznej

Biblioteka realizując swoje podstawowe zadania w znacznej mierze opiera się na zespole pracowników. To od ich wiedzy, wykształcenia, umiejętności pracy w zespole, otwartości na nowe technologie, zależy dobre funkcjonowanie biblioteki i jej rola w środowisku. W 2001 roku, tworząc zespół biblioteczny oprócz koniecznych formalnych wymagań postawiono na budowanie relacji i wzajemną współpracę. Po wielu latach wspólnej pracy można śmiało powiedzieć, że uformował się silny i kompetentny zespół pracowników wszechstronnie przygotowany do pełnienia

⁵⁵ A. MUC: *Działania promocyjne kościelnych bibliotek naukowych na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 98, 2012, s. 291–307.

⁵⁶ B. WARZĄCHOWSKA: *Ekspozycje zbiorów Biblioteki Teologicznej*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2007, nr 1/2, s. 80–89.

⁵⁷ B. WARZĄCHOWSKA: „Wojciech Kilar. Doctor honoris causa Universitatis Silesiae”. *Sprawozdanie z uroczystości (WTUŚ Katowice 18.06.2012)*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2012, z. 2, s. 443–445.

⁵⁸ *Archiepiscopus Damianus Zimoń doctor honoris causa Universitatis Silesiae Catoviciensis*. Oprac. Z. KADELUBEK, P. WILCZEK. Katowice 2007.

⁵⁹ B. WARZĄCHOWSKA: *Arcybiskup Szczepan Wesoły – doctor honoris causa Universitatis Silesiae*. *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego Katowice 14.01.2015*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 103, 2015, s. 443–446.

odpowiedzialnych ról i zadań w służbie bibliotecznej. Wszyscy pracownicy uczą się nowych zadań, chętnie doksztalcają się w nowatorskich przedsięwzięciach, a także biorą udział w licznych szkoleniach, kursach i warsztatach.

Obecnie w Bibliotece Teologicznej pracuje sześć osób, chociaż do 2015 roku stan zatrudnienia wynosił siedem etatów⁶⁰. Wszyscy zatrudnieni mają wykształcenie wyższe, przy czym jedna osoba ukończyła historię ze specjalnością archiwalną, pięć spośród nich ma studia bibliotekoznawcze, (w tym jedna osoba drugi fakultet z teologii). Są również pracownicy z ukończonymi studiami podyplomowymi w zakresie, bibliotekoznawstwa, teologii i informatyki. Ponadto w ciągu 15 lat funkcjonowania biblioteki pracowało w niej dodatkowo dziewięć osób⁶¹, które były zatrudnione na zastępstwo za pracownice przebywające na urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub zdrowotnym. Osobami zatrudnionymi czasowo byli studenci ostatnich lat studiów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego, którzy dali się poznać, podczas odbywania praktyk semestralnych w Bibliotece Teologicznej, jako pracownicy szczególnie kreatywni, z dobrymi podstawami teoretycznymi i chętni do współpracy. Dziś większość z nich trafiła do bibliotek akademickich realizując swoje plany zawodowe. W tym miejscu warto pokrótce przedstawić sylwetki osób zatrudnionych aktualnie w Bibliotece Teologicznej, których szczegółowy opis znajduje się w aneksie

Podsumowanie

Biblioteka Teologiczna jest placówką działającą operatywnie w środowisku bibliotek lokalnych, naukowych i kościelnych. Chociaż jest najmłodszą księżnicą w systemie biblioteczno-informacyjnym uczelni, dała się poznać jako prężny ośrodek pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i promocyjnej. Największym atutem dobrze prosperującej placówki jest profesjonalnie przygotowany zespół pracowników, który idąc z duchem czasu systematycznie doksztalca się, uczestnicząc w kursach, szkoleniach, warsztatach, sympozjach i konferencjach. Podnoszenie kwalifikacji i zdobywanie wiedzy w zakresie nauk bibliologicznych i teologicznych, wyrażnie przekłada się na jakość usług bibliotecznych i dobrą współpracę z kadrami naukowo-dydaktyczną i studentami nie tylko Wydziału Teologicznego, ale szeroko pojętej społeczności akademickiej.

⁶⁰ Na polecenie Rektora UŚ w grudniu 2015 r. jeden etat został zabrany (Jolanty Hibszer) do Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej.

⁶¹ Zatrudnieni w Bibliotece Teologicznej na umowę na zastępstwo: Małgorzata Woźniak, Alina Szczotka, Ewa Warząchowska, Aneta Łacka, Martyna Darowska, Arkadiusz Troszka, Izabela Owczarek, Anna Gawinek, Marta Gawlik: zob. A. KWIECIEŃ, B. WARZĄCHOWSKA: *Alfabetyczny spis pracowników bibliotek Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 1968–2007*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYC-LER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 362–373.

Wysoka jakość usług bibliotecznych, to także racjonalna polityka gromadzenia zbiorów i umiejętne gospodarowanie finansami. Zakup literatury, konsultowany z pracownikami naukowymi i studentami, a zatwierdzany przez wydziałową komisję biblioteczną gwarantuje właściwy dobór literatury. Wymiana międzybiblioteczna z wszystkimi ośrodkami teologicznymi w Polsce i wybranymi z zagranicy zapewnia stały dopływ najnowszego piśmiennictwa teologicznego. Napływające dary zarówno pojedyncze egzemplarze, jak i całe zespoły, uzupełniają archiwalne braki i zabezpieczają bieżące wpływy.

Troska o należyty profil zbiorów i sprawna informacja o zgromadzonym zasobie jest przejawem wychodzenia naprzeciw oczekiwaniom użytkowników. Odpowiedzią na te oczekiwania, są liczne szkolenia prowadzone w Bibliotece, począwszy od Przysposobienia Bibliotecznego, poprzez zajęcia z grupami seminaryjnymi, aż po indywidualne nauczanie korzystania z katalogu i baz danych. Oferta szkoleniowa i program prowadzonych zajęć jest dostępny na stronie biblioteki, dzięki czemu można go modyfikować i dostosowywać do oczekiwań zainteresowanych. Dzięki dobrej współpracy z otoczeniem oraz otwartości na środowisko akademickie Biblioteka Teologiczna jest postrzegana jako placówka prężnie rozwijająca się i służąca szerokiej rzeszy czytelników.

Bibliografia

- Archiepiscopus Damianus Zimoń doctor honoris causa Universitatis Silesiae Catoviciensis*. Oprac. Z. KADŁUBEK, P. WILCEK. Katowice 2007.
- CZAKAŃSKI T.: *Biblioteka Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego*. „Gość Niedzielny” 1997, nr 50, s. 17.
- CZAKAŃSKI T.: *Historia Biblioteki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego (1927–2000)*. „Wiadomości Archidiecezjalne” 2000, nr 11, s. 530–540.
- CZAKAŃSKI T.: *Historia Biblioteki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego*. W: *Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne 1924–2004*. Red. J. KUPNY. Katowice 2004, s. 283–292.
- Duszpasterstwo Bibliotekarzy w służbie człowieka i książki*. Pod red. J. MALICKIEGO, H. OLSZARA, B. WARZĄCHOWSKIEJ. Katowice 2015.
- Działalność naukowa Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2000–2005 (stan na 30 września 2005 roku)*. Oprac. L. SZEWCZYK. Katowice 2005.
- JUREK A.: *Komputeryzacja Biblioteki Teologicznej. Stan obecny i perspektywy rozwoju*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 103–110.
- JUREK A.: *Współpraca bibliotek kościelnych w przekazywaniu dubletów i druków zbędnych. Wykorzystanie nowoczesnych form zarządzania zbiorami*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2010, nr 1/2, s. 140–149.

- KOŁODZIEJ B., ŁĄCKA G.: *Wdrożenie systemu komputerowego PROLIB w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zarys problematyki*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2015, nr 1, s. 169–178.
- KOŁODZIEJ B.: *Kolekcja arcybiskupa Szczepana Wesołego – dar dla zbioru kościelnego Biblioteki Teologicznej*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 143–147.
- KOŁODZIEJ B.: *Spuścizna naukowa księdza Remigiusza Sobańskiego w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” t. 46, 2013, z. 1, s. 202–207.
- KWIECIEŃ A., WARZĄCHOWSKA B.: *Alfabetyczny spis pracowników bibliotek Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 1968–2007*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 362–373.
- LUBOJAŃSKA E., OLSZOWY E.: *Szkolenia użytkowników w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2014, nr 2, s. 89–102.
- LUBOJAŃSKA E.: *Promocja książki na stronach internetowych bibliotek wydziałów teologicznych oraz uczelni katolickich w Polsce*. „Nowa Biblioteka” 2015, nr 3, s. 99–115.
- LUBOJAŃSKA E.: *Zakup literatury naukowej ze środków własnych i projektów badawczych (grantów) Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne...*, s. 119–131.
- ŁĄCKA G.: *Dary w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w aspekcie ochrony dziedzictwa narodowego*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2011, nr 1/2 (32–33), s. 72–92.
- ŁĄCKA G.: *Współpraca Biblioteki Teologicznej z Federacją Bibliotek Kościelnych Fides*. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 93–102.
- MUC A.: *Dar księdza prof. Wincentego Myszora dla Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” t. 1, 2013, s. 208–215.
- MUC A.: *Działania promocyjne kościelnych bibliotek naukowych na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 98, 2012, s. 291–307.
- MUC A.: *Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych jako źródło do badań historyczno-teologicznych*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 109, 2018, s. 299–314.
- MUC A.: *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. Aspekt finansowy*. „Forum Bibliotek Medycznych” 2013, nr 2, s. 377–391.
- MUC A.: *Otwarcie Pracowni Patrystycznej w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Nnaukowy” 2017, nr 1 (47), s. 158–162.
- OLSZOWY E.: *Dedykacje rękopiśmienne w księgozbiorze arcybiskupa Szczepana Wesołego w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. Rekonesans badawczy*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2012, nr 1, s. 29–84.
- OLSZOWY E.: *Strona WWW jako element systemu informacji o usługach czytelników na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Nowa Biblioteka” 2014, nr 2 (15), s. 148.

- OLSZOWY E.: Wymiana krajowa w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 82, 2004, s. 177–186.
- OLSZOWY E.: Wymiana zagraniczna w Bibliotece Teologicznej. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 132–142.
- PAWŁOWICZ W.: Wśród starodrukowych edycji Biblii w zbiorach Biblioteki Teologicznej w Katowicach. (Cz. 1). „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2012, nr 2 (35), s. 135–147.
- PAŹDZIERNIOK J.: Gromadzenie czasopism w zbiorach Biblioteki Teologicznej. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne...*, s. 111–118.
- SOWIŃSKA A.: *Apokalipsa (nie)dokończona*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2017, nr 1 (251), s. 20.
- SZTUKA M.: Jedyne takie zbiory w Polsce. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2017, nr 10 (250), s. 20.
- WARZĄCHOWSKA B.: „*Corpus Christianorum*” w zbiorach Biblioteki Teologicznej. W: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce. Historia i współczesność*. Red. H. OLSZAR, B. WARZĄCHOWSKA. Katowice 2009, s. 148–154.
- WARZĄCHOWSKA B.: „Wojciech Kilar. Doctor honoris causa Universitatis Silesiae”. Sprawozdanie z uroczystości (WTUŚ Katowice 18.06.2012). „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2012, z. 2, s. 443–445.
- WARZĄCHOWSKA B.: Arcybiskup Szczepan Wesoły – doctor honoris causa Universitatis Silesiae. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego Katowice 14.01.2015. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 103, 2015, s. 443–446.
- WARZĄCHOWSKA B.: Biblioteka Teologiczna zaprasza. Czytaj na Wita Stwosza. „Gość Niedzielny” 2002, nr 5, s. 26.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Dar biskupa Stefana Cichego w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Gratias agamus Domino Deo nostro. Księga honorowa dedykowana księdzu Jerzemu Palińskiemu Rektorowi Wyższego Seminarium Duchownego w Katowicach w latach 2006–2013*. Red. M. PANEK, J. WILK. Katowice 2014, s. 289–297.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Dary w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” t. 89, 2008, s. 397–406.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Działalność Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2006, nr 2, s. 438–445.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Ekspozycje zbiorów Biblioteki Teologicznej*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2007, nr 1/2, s. 80–89.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES (Katowice)*. „Śląskie. Studia Historyczno-Teologiczne” 2009, z. 1, s. 279–281.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Federacja Bibliotek Kościelnych Fides w Katowicach*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2007, nr 3, 21.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES w przeddzień jubileuszu 25-lecia*. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy” 2014, nr 2, s. 73–89.

- WARZĄCHOWSKA B.: *Formy współpracy Biblioteki Teologicznej w środowisku lokalnym*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2005, nr 1/2, s. 24–36.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Kolekcja książek księdza Stanisława Janasika w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2010, z. 2, s. 354–367.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Księgozbiory śląskich kapłanów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Z życia książki. Ochrona i konserwacja zbiorów bibliotecznych oraz konteksty. Prace dedykowane Profesorowi Leonardowi Ogiermanowi*. Pod red. A. TOKARSKIEJ. Katowice 2016, s. 292–299.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Literatura kresowa w kolekcji księdza profesora Józefa Krętosza w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. W: *Kultura książki i informacji. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Elżbiecie Gondek*. Red. A. PULIKOWSKI. Katowice 2017, s. 295–308.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Praktyki zawodowe studentów Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*. W: *Biblioteki i ośrodki informacji – zbiory, pracownicy, użytkownicy*. Katowice 2010, s. 236–248.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Selekcja i preselekcja zbiorów w bibliotece naukowej na przykładzie Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 2006, nr 1/2, s. 104–114.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Stara biblioteka nowego wydziału Uniwersytetu Śląskiego*. „EBIB. Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy” 2002, nr 35. <http://bib.oss.wroc.pl/2002/35/warzechowska> [dostęp: 20.01.2017].
- WARZĄCHOWSKA B.: *Wyrośla z dobrego drzewa*. „Gazeta Uniwersytecka. Miesięcznik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2002, nr 3, s. 25.
- WARZĄCHOWSKA B.: *Zbiory Biblioteki Teologicznej w służbie społeczności akademickiej*. W: *Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. Red. M. KYCLER, D. PAWELEC. Katowice 2008, s. 327–339.

Streszczenie

Biblioteka Teologiczna została powołana 2001 roku Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Śląskiego. Organizacyjnie podlega Dziekanowi Wydziału Teologicznego, a merytorycznie dyrektorowi Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Biblioteka Teologiczna wraz z innymi bibliotekami specjalistycznymi i Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego tworzy jednolity system biblioteczno-informacyjny. Biblioteka zapewnia dostęp do gromadzonej literatury, pracownikom naukowym i studentom macierzystego wydziału, a także udostępnia swoje zbiory wszystkim pracownikom i studentom Uniwersytetu Śląskiego zgodnie z ustaleniami regulaminu. Swoim bogatym zasobem służy również księżom i siostram zakonnym Archidiecezji Katowickiej.

Słowa kluczowe:

Biblioteka Teologiczna, Biblioteka Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego, kolekcje książek, promocja zbiorów, pracownicy biblioteki

ANEKS

Informacja o pracownikach Biblioteki Teologicznej

Bogumiła Warząchowska – starszy kustosz dyplomowany – kierownik Biblioteki

Studia z zakresu *Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej* w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, ukończyła w 1980 roku i podjęła pracę w Uniwersytecie Śląskim w Bibliotece Głównej, gdzie pracowała do 2001 roku. W międzyczasie w 1987 roku w Bibliotece Germanistycznej powierzono jej obowiązki kierownika. Od 2001 roku jest kierownikiem w Bibliotece Teologicznej.

W 1983 roku ukończyła studia podyplomowe *Bibliotekoznawstwo Nowoczesne* w Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1999 roku zdała egzamin przed *Państwową Komisją dla Bibliotekarzy Dyplomowanych* i została zatrudniona na stanowisko adiunkta bibliotecznego. W 2003 roku ukończyła Podyplomowe Studia z *Teologii Pastoralnej* na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego. W 2011 roku obroniła pracę doktorską w zakresie Bibliologii i Informatologii na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego, napisaną pod kierunkiem Prof. dr. hab. Ireny Sochy.

Od 1980 roku prowadziła zajęcia z *Przysposobienia Bibliotecznego* organizowane przez Bibliotekę Główną dla wielu kierunków Uniwersytetu Śląskiego. W latach 1985–1987 zajęcia z *Informacji Naukowej* dla Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego, a od 2001 roku prowadzi zajęcia z *Przysposobienia Bibliotecznego* dla wszystkich kierunków Wydziału Teologicznego. Współpracuje z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w zakresie prowadzenia praktyk zawodowych dla studentów tego kierunku.

Zorganizowała w Bibliotece Teologicznej osiem konferencji ogólnopolskich i uczestniczyła w sześciu konferencjach międzynarodowych wygłaszając referaty lub zabierając głos w panelu dyskusyjnym. W latach 2012–2016 brała udział w pracach II Synodu Archidiecezji Katowickiej jako członek Komisji do spraw Dziedzictwa Kościoła Katowickiego.

Uczestniczy w organizacjach zawodowych m.in. w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich w Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych angażując się w działalność Rady Programowej Stowarzyszenia oraz w pracę Zarządu Sekcji. W Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides” od 2007 roku pełni funkcję zastępcy przewodniczącego Federacji. Ponadto od 2001 roku jest członkiem Rady Wydziału Teologicznego oraz członkiem Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Śląskiego.

Od 1996 roku współpracuje z czasopismami lokalnymi i ogólnopolskimi z zakresu bibliotekarstwa, teologii i historii. Od 2008 roku jest członkiem redakcji czasopisma: „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”, redaktorem pięciu zeszytów tematycznych. Od 2009 do 2011 roku była sekretarzem półrocznika „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, a od 2012 roku redaktorem naczelnym tego pisma. Współpracuje z czasopismami „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” i „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” recenzując artykuły do tych periodyków.

W 2015 roku otrzymała Medal Pro Christi Regno w uznaniu szczególnych zasług w dziele budowania Królestwa Bożego w Archidiecezji Katowickiej, nadany przez Metropolitę katowickiego w roku obchodów 90-lecia utworzenia Diecezji Katowickiej. Z kolei w 2016 roku z rąk rektora Uniwersytetu Śląskiego otrzymała złoty medal za długoletnią służbę.

Opublikowała 130 tekstów w tym: jedną książkę, dwie prace współredagowane, redakcja 12 roczników czasopisma „Fides Biuletyn Bibliotek Kościelnych” i redakcja pięciu zeszytów tematycznych czasopisma „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”, 38 artykułów, 15 komunikatów, 12 recenzji, 27 sprawozdań, 18 tekstów popularyzatorskich.

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

Barbara Kołodziej – kustosz

Absolwentka studiów z zakresu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w 2001 roku. W tym samym roku podjęła pracę w Bibliotece Teologicznej UŚ. Koordynuje prace katalogowe w systemie PROLIB oraz nadzoruje funkcjonowanie Wypożyczalni, a także kontroluje i aktualizuje dane osobowe czytelników. Rejestruje jednostki ewidencyjne oraz określa lokalizację dla poszczególnych zbiorów, a także uczestniczy w opracowaniu rekordów bibliograficznych i rekordów kartoteki haseł wzorcowych. Prowadzi i koordynuje selekcję materiałów bibliotecznych. Współtworzyła hasła do internetowej *Encyklopedii Historii Kościoła na Śląsku*. Zaangażowana jest także w ogólnopolską działalność Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej integrując lokalne środowiska bibliotekarskie.

Opublikowała 20 tekstów w tym: cztery artykuły, trzy recenzje, 13 sprawozdań.

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

Eliza Lubojańska – asystent biblioteczny

Pracownik Biblioteki Teologicznej w Katowicach od 2001 roku. Absolwentka studiów magisterskich z zakresu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w 2003 roku oraz Teologii w 2005 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, a także podyplomowych studiów na kierunku: Architektura Informacji i Przestrzeni Informacyjnej w 2013 roku na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. W 2012 roku zdała państwowy egzamin dla bibliotekarzy dyplomowanych i od 2013 roku zatrudniona jest na stanowisku asystenta bibliotecznego. Do jej głównych obowiązków należy rejestracja dorobku pracowników Wydziału Teologicznego w bazie Dorobku Pracowników UŚ. Ponadto pełni rolę importera publikacji w PBN odpowiedzialnego za prace związane z parametryzacją. Oprócz tego zajmuje się gromadzeniem publikacji w drodze zakupu i opracowaniem zbiorów bibliotecznych.

Opublikowała 26 tekstów w tym: dziesięć artykułów, trzy komunikaty, trzy recenzje, dziesięć sprawozdań

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

Gabriela Łacka – kustosz

W Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego pracuje od 2001 roku (wcześniej pracowała w Bibliotece Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach). W 2003 roku ukończyła studia licencjackie, a w 2005 roku magisterskie w Uniwersytecie Warszawskim na kierunku Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo. Zajmuje się opracowaniem darów, sprawuje kontrolę nad Bibliotekami Zakładowymi, rejestruje faktury i składa wnioski zapotrzebowania w systemie SAP. Współredagowała *Słownik Biograficzny Duchowieństwa (Archi)diecezji Katowickiej 1922–2008* i *Zeszyty Biograficzne Duchowieństwa katolickiego na Śląsku XIX i XX wieku* (z. 1–2). Od 2009 roku pracuje w redakcji internetowej *Encyklopedii Historii Kościoła na Śląsku*. Zaangażowana jest także w ogólnopolską działalność Duszpasterstwa Bibliotekarzy integrując lokalne środowiska bibliotekarskie. Od 2012 roku bierze czynny udział w Radach Wydziału, pracując w Komisji Skrutacyjnej. W 2016 roku została sekretarzem Wydziałowej Komisji Wyborczej. W 2015 roku z rąk Rektora Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesława Banysia otrzymała srebrny medal za długoletnią służbę (25 lat pracy).

Opublikowała 25 tekstów w tym: osiem artykułów, jedna recenzja, 16 sprawozdań

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

Agata Muc – kustosz dyplomowany

Absolwentka Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Od 2001 roku zatrudniona w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego. W 2008 roku uzyskała kwalifikacje bibliotekarza dyplomowanego i została zatrudniona na stanowisku adiunkta bibliotecznego, a od 2016 r. kustosa dyplomowanego. Do jej głównych obowiązków należy zakup, dary, selekcja i opracowanie czasopism oraz prowadzenie spraw finansowo-rozliczeniowych Biblioteki. Od 2009 roku jest członkiem redakcji czasopisma „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy” oraz redaktorem dwóch zeszytów tematycznych. Od 2013 roku współtworzy Elektroniczną Bibliografię Nauk Teologicznych. Członek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy ZO SBP w Katowicach.

Opublikowała 24 teksty w tym: 13 artykułów, jedna recenzja, 10 sprawozdań.

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

Ewa Sąsiadek – asystent biblioteczny

Pracownik Biblioteki Teologicznej w Katowicach od 2001 roku. Absolwentka studiów magisterskich historii, specjalizacja archiwalna w 2001 roku oraz podyplomowych studiów *Technologie informacyjne w bibliotekach społeczeństwa wiedzy* w 2010 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. W 2012 roku zdała państwowy egzamin dla bibliotekarzy dyplomowanych i została zatrudniona na stanowisku asystenta bibliotecznego. Do jej głównych obowiązków należy prowadzenie współpracy biblioteki z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w ramach wymiany wydawnictw. Ponadto zajmuje się gromadzeniem i opracowaniem materiałów bibliotecznych oraz redagowaniem strony internetowej biblioteki. Od 2014 roku jest odpowiedzialna za redakcję w języku angielskim periodyku „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”. Publikuje artykuły w zakresie bibliotekarstwa, historii bibliotek i księgozbiorów prywatnych oraz sprawozdania i recenzje w czasopismach bibliologicznych.

Opublikowała 36 tekstów w tym: 15 artykułów, cztery komunikaty, dwie recenzje, 15 sprawozdań

Link do Bibliografii Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego:

<http://opac1.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=proweb/prlogin.w>

